

Riigikogu

Teie: 20.04.2026 nr 2-7/26-114/1

Meie: 05.05.2026 nr 5-4/2026-083-2

Kiri edastatud digitaalselt aadressil: riigikogu@riigikogu.ee

Vastus Riigikogu liikme Rain Epleri arupärimisele

Austatud Riigikogu liige, Rain Epler

Edastasite 20.04.2026 Konkurentsiametile arupäringu milles kirjeldate asjaolu et meedias on saagenud kütuseturu osaliste avalikud sõnumid selle kohta, kuhu suunas ning mis aja jooksul peaksid kütuse hinnad tanklates liikuma. Arupäringus toote välja kaks näidet, viidates neile kui „Heiti Hää 17.03.2026 ERR“ ja „Alan Vaht 19.04.2026 ERR“.

Eeldame, et need näited viitavad järgmisele kahele artiklile: „*Heiti Hää: neljapäeval tõuseb kütuse hind üle kahe euro*“ ja „*Vaht: esmaspäeval võime turgude avanedes näha suurt kütusehindade hüpet*“.

Teie hinnangul selliste „sõnumite sisu jätab mulje, et turule edastatakse hinnasuunda puudutavaid signaale, mis võivad tõstatada küsimusi konkurentsioiguse vaatest, arvestades konkurentsiseaduse § 4 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 101, mis keelavad ettevõtjate vahelised konkurentsikahjustava eesmärgi või tagajärjega kokkulepped ja kooskõlastatud tegevuse, sealhulgas otsese või kaudse hinnakujunduse mõjutamise.“

Järgnevalt palusite selgitusi allpool esitatud kolme küsimuse kohta, millele vastame üksteise järel:

- 1) Kuidas hindab Konkurentsiamet kütuseturul viimastel kuudel avalikkusele edastatud hinnatõusu puudutavate sõnumite võimalikku mõju konkurentsiolekorrade ja turuosaliste käitumisele?

Konkurentsiamet on varasemalt ja avalikult märkinud (Delfi ärilehe 10.03.2026 artikkel „*Konkurentsiamet järsust kütuse hinna tõusust: ettevõtjatel on õigus hindu ise kujundada ja sellesse amet ei sekku*“), et ettevõtjad peaksid hoiduma avalikest kommentaaridest, mis võivad anda teistele turuosalistele signaale nende tulevase hinnakäitumise kohta, kuna sellised avaldused võivad mõjutada konkurentsiolekorda. Samas on täiesti lubatud ja tarbijate jaoks kasulik, kui ettevõtjad selgitavad üldiselt ja neutraalselt, kuidas maailmaturu hinnamuutused

nende jaehindadesse jõuavad ning millised tegurid hinnakujundust mõjutavad. Selline teave aitab suurendada turu läbipaistvust, ilma et see kujutaks endast konkurentsioiguslikku riski.

Üldiselt ei vaata Konkurentsiamet selliseid avalikke sõnumeid eraldiseisvalt, vaid võtab arvesse jagatud teabe sisu, taotletavaid eesmärke ning õiguslikku ja majanduslikku konteksti. Täpsema selgituse Konkurentsiameti analüüsist leiate meie vastusest Teie teisele küsimusele.

Ühepoolsed avalikud avaldused ei kujuta endast üldjuhul kooskõlastatud tegevust. Sõltuvalt konkreetse juhtumi asjaoludest ei saa siiski välistada kooskõlastatud tegevuse tuvastamise võimalust olukorras, kus näiteks sellisele avaldusele järgnevad konkurentide samalaadsed avalikud avaldused ja seda eriti kui need esinevad sageli, on omavahel kontekstuaalselt seotud ja võivad toimida premeerimis-karistamisskeemi signaalina.

Kuigi konkurendid võivad viidata üldsusele teada olevatele kasvavatele tarnekuludele, ei tohiks nad avalikult hinnata oma individuaalset reageerimist nendele kasvavatele kuludele, kuna see vähendab ebakindlust seoses nende käitumisega turul. Sama arutluskäik kehtib siis, kui ettevõtja esindajad kommenteerivad turusündmusi ühepoolsetes avalikes teadaannetes ja avalikustavad oma muutuvatele turutingimustele reageerimise strateegiad.

Konkurentsiamet ei anna käesoleval hetkel selget, kõikehõlmavat ja põhjalikku hinnangut kõikide viimaste kuude jooksul avalikkusele edastatud kütuseturu hinnatõusu puudutavate sõnumite võimaliku mõju kohta konkurentsiolekukorrale ja turuosaliste käitumisele.

Konkurentsiamet ei saaks arupäringus mainitud käitumisele lõplikku hinnangut anda väljaspool konkurentsijärelevalve- või vääртеomenetlust. Konkurentsiamet pole veel hinnanud et käesolevad sõnumid kujutavad endast ühepoolse kutsena tegeleda kokkumänguga ja et tegemist ei ole õiguspäraste katsetega kliente teavitada.

Osaliselt tuginedes Teie esitatud näidetele soovitaks Konkurentsiamet ettevõtjatel üldjuhul ja muuhulgas vältida avalikku teadaannet mida võiks tõlgendada kui ettevõtja enda kavatsusest tõsta hindu, eriti kui selles täpsustatakse hinnatõusu ajastus ja suurus. Sellega kaasneb risk kõrvaldada ettevõtjatevaheline ebakindlus tulevaste hinnakujunduskavatsuste suhtes.

- 2) Milliste tunnuste alusel eristab Konkurentsiamet lubatavat avalikku turukommentaari sellisest avalikust hinnasignaalist, mis võib olla käsitatav konkurentsioiguslikult keelatud või vähemalt piiripealse tegevusena?

Konkurentsi põhimõte seisneb eelkõige selles, et iga ettevõtja määrab oma majandustegevuse konkreetsetel turul kindlaks sõltumatult. See põhimõte ei takista ettevõtjatel end oma konkurentide praeguse või eeldatava tegutsemisega mõistlikult kohandada. See välistab aga ettevõtjate vahel igasugused sellised kontaktid mille eesmärk või tagajärg on selliste konkurentsitingimuste loomine, mis ei vasta asjaomase turu tavapärastele tingimustele. Sellised kontaktid võivad näiteks mõjutada konkurenti käitumist turul või annavad konkurendile teada, kuidas ettevõtja ise on otsustanud tegutseda või kavatseb hakata turul tegutsema.

Kooskõlastatud tegevuse all tuleb mõista koostööd ettevõtjate vahel, kes ei ole läinud nii kaugele, et nad oleksid sõlminud kokkuleppe selle sõna kitsas tähenduses, kuid milles teadlikult

valitakse konkurentsiriskide asemel ettevõtjatevaheline koostöö.¹

Üldiselt koosneb hindamine kahest etapist. Esiteks tuleb hinnata, kas ettevõtjatevahelisel kooskõlastatud tegevusel on konkurentsivastane eesmärk või tagajärg. Teise etapi puhul, mis on asjakohane üksnes siis, kui kooskõlastatud tegevusele esineb tagajärg, määratakse kindlaks asjaomase tegevuse konkurentsi soodustav mõju ning hinnatakse, kas selline konkurentsi soodustav mõju kaalub üles seda piirava mõju.

Kooskõlastatud tegevuse kui keelatud teo eeldusteks on:

- i) ettevõtjatevaheline info kooskõlastamine;
- ii) kooskõlastamisele järgnev tegevust/muutus turul;
- iii) põhjuslik seos nende kahe elemendi vahel.

Selleks, et tuvastada eespool nimetatud põhjuslik seos, on olemas ümberlükatav eeldus, et kooskõlastamisel osalevad ettevõtjad, kes jätkavad turul tegutsemist, võtavad konkurentidega vahetatud teavet oma tegevuse kujundamisel arvesse.

Teie arupäringus kirjeldatud sõnumite näol on pigem tegemist ühepoolsete avalike teadaannetega. Asjakohane on hinnata millal ühepoolsed avalikud teadaanded võivad muutuda kooskõlastatud tegevuseks.

Ühepoolsed avalikud avaldused sageli ei kujuta endast kooskõlastatud tegevust. Samas asjaolu, et ettevõtja avalikustab tundlikku äriteavet avaliku teadaande kaudu (nt ajalehe kaudu), ei välista iseenesest võimalust, et teadaanne kujutab endast kooskõlastatud tegevust. See sõltub konkreetse juhtumi asjaoludest.

Tegevus võib kujutada endast eesmärgil põhinevat konkurentsipiirangut kui:

- i) Ettevõtja avalikustab ühepoolset muutuval turutingimustele reageerimise strateegiad;
- ii) Teised konkurendid teevad samalaadse teadaande või käituvad turul viisil, mis näitab, et nad on võtnud oma tulevase turul tegutsemise viisi kindlaksmääramisel arvesse üleskutset tegeleda keelatud koostööga.

Mis puudutab kooskõlastatud tegevuse konkurentsivastasuse hindamist, siis tuleb muu hulgas uurida sellega taotletavaid objektiivseid eesmärke, majanduslikku ja õiguslikku konteksti ning konkurentsi soodustavat mõju.

- 3) Milliseid samme on Konkurentsiamet selliste juhtumite hindamiseks seni astunud või peab võimalikuks edaspidi astuda, et kontrollida, kas avalike sõnumite näol võib olla tegemist konkurentsi kahjustava infovahetusega konkurentide vahel?

Konkurentsiamet jälgib jätkuvalt selliseid ühepoolseid avalikke teadaandeid ja analüüsib nende ettevõtjate hinnakujundust. Konkurentsiamet on samuti kaalumas tegema selgitava märgukirja turuosalistele kus selgitatakse lubatud ja keelatud tegevuse piire.

---

¹ Konkurentsiamet tugineb oma hinnangus suunistele Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 kohaldatavuse kohta horisontaalsete koostöölepingute suhtes ja Euroopa Liidu Kohtu praktikale.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Eugen Elison Kask
Teenusejuht
Konkurentsiteenistus

eugenelison.kask@konkurentsiamet.ee
58856140